

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. mr. G.A. (Ard) van der Steur
Turfmarkt 147
2511 DJ Den Haag

2 april 2015

Excellentie, geachte heer Van der Steur,

Hartelijk gefeliciteerd met uw aanstelling als minister van Veiligheid en Justitie. Na uw eerste werkweek delen wij graag onze zorgen met u over de privacybescherming van burgers in onze informatiemaatschappij. Wij roepen u op om hierover een visie te ontwikkelen, daarna een publiek debat erover te faciliteren en tot die tijd de behandeling op te schorten van wetten die ertoe leiden dat burgers zonder een specifieke en concrete verdenking toch worden gevolgd.

Technologische ontwikkelingen maken maatregelen mogelijk die tot voor kort door natuurlijke drempels onuitvoerbaar waren. Het gevolg is dat voor een reeks legitieme doeleinden steeds vaker middelen worden voorgesteld die niet voldoen aan onze rechtsstatelijke uitgangspunten. Hier is nooit een fundamentele discussie over gevoerd.

In de verhouding tussen burgers en overheid introduceert het kabinet steeds vaker dergelijke maatregelen, waardoor burgers worden gevolgd door grote hoeveelheden gegevens over hen te verzamelen en te verwerken. De implementatie van die maatregelen laat vervolgens zeer te wensen over. Zo wordt de proportionaliteit en subsidiariteit van een maatregel niet voldoende kritisch getoetst, is het toezicht vaak niet onafhankelijk en onvoldoende secuur geregeld en is de groep mensen van wie gegevens wordt gebruikt vaak te groot. Dat laatste bleek ook uit de recente uitspraak van de rechter waarin hij de Wet bewaarplicht per direct buiten werking stelde.

Moratorium wetsvoorstellen

Totdat de visie is vastgesteld en het debat heeft plaatsgevonden, zouden wetsvoorstellen die raken aan dit probleem niet behandeld moeten worden. De opschorting van te behandelen wetsvoorstellen zou tenminste de volgende wetten moeten betreffen: de voorstellen over de bewaarplicht telecomgegevens, het voorstel om vast te leggen wie waar rijdt (ANPR), de massale en ongerichte internettap voor geheime diensten (uitbreiding Wiv), de hackbevoegdheid van de politie in de Wet computercriminaliteit III, de herziening van het briefgeheim in artikel 13 Grondwet en de wetsvoorstellen over bronbescherming bij vrije nieuwsgaring.

Brede coalitie ondertekenaars

Om deze reden vraagt een brede – en nog altijd groeiende – coalitie van ondertekenaars u om een visie te ontwikkelen op het waarborgen van privacy in de informatiemaatschappij. Deze visie moet een kader geven waarlangs wetsvoorstellen kunnen worden gelegd. Daarna zou hierover in elk geval in het parlement, maar bij voorkeur ook daarbuiten, een debat moeten worden gevoerd. Hierna pas zouden wetsvoorstellen zoals bovenstaande behandeld kunnen worden.

Wij kijken uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

de ondertekenaars (z.o.z.)

Bits of Freedom

Hans de Zwart (directeur)

Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ)

Thomas Bruning (algemeen secretaris)

Hivos

Edwin Huizing (directeur)

Free Press Unlimited

Leon Willems (directeur)

Open State Foundation

Arjan el Fassed

Stichting Digitale**Infrastructuur Nederland (DINL)**

Michiel Steltman (directeur)

Waag Society

Marleen Stikker (directeur)

Kennisland

Paul Keller (zakelijk directeur)

Internet Society Nederland (ISOC.nl)

Alexander Blom (voorzitter)

bureau Brandeis

Christiaan Alberdingk Thijm en Vita Zwaan

Amnesty Nederland

Eduard Nazarski (directeur)

Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten (NVSA)

Bart Nooitgedagt (voorzitter)

Vereniging van**Onderzoeksjournalisten (VVOJ)**

Margo Smit (directeur, mede namens het bestuur van de vereniging)

Prakken d'Oliveira

(advocatenkantoor)

BIT

Alex Bik (technisch directeur)

Voys

Mark Vletter (oprichter)

Publeaks

Mieke van Heesewijk (bestuurder)

Privacy Barometer

Reinout Barth

Privacy First

Vincent Böhre (director of operations)

SETUP

Tijmen Schep (creative lead)

Nico van Eijk

(directeur van het Instituut voor Informatierecht, UvA)

Beate Roessler

(hoogleraar Ethiek, UvA)

Bart Jacobs

(hoogleraar Beveiliging en correctheid van programmatuur, RU)

Egbert Dommering

(hoogleraar Informatierecht UvA en lid van de Commissie Mensenrechten van de Adviesraad Internationale Vraagstukken)

Mireille Hildebrandt

(hoogleraar Smart Environments, Data Protection and the Rule of Law, RU)

Erik Huizer

(CTO SURFnet bv en hoogleraar Internet Toepassingen, UU)

Jaap-Henk Hoepman**Karin Spaink**

(publicist en oud-voorzitter Bits of Freedom)

Ot van Daalen

(onderzoeker bij het Instituut voor Informatierecht, UvA en advocaat)

Otto Volgenant

(advocaat Boekx Advocaten Media & IP)

Bart de Koning

(onderzoeksjournalist)

Frederik Zuiderveen**Borgesius**

(onderzoeker bij het Instituut voor Informatierecht, UvA)